

Her er et alternativt syn på årsaken til voldsekspløsjonen over hele Midtøsten.

Dette intervjuet er offentliggjort i «The Independent» 31. oktober 2014. Det er oversatt og noe bearbeidet av Knut Lindtner.

Robert Fisk intervjuer Dr. Bouthania Shaaban, en av Syrias President Bashar al-Assads nærmeste rådgivere.

Fisk: *Hva i all verden har skjedd i Midtøsten?*

Shabaan: *Hvorfor en slik episk eksplosjon av vold?*

Det er merkelig å stille henne dette spørsmålet her vi sitter på kontoret hennes i Damaskus med blomster, varm og søt kaffe, avsondret fra verden. Noen hundre kilometer unna hvor IS halshugget gislene sine, sliter hun med å definere hva IS egentlig er for noe.

Men slik er det ikke med USA og krigen i Syria. *Helt fra begynnelsen av krisen følte jeg at det egentlig ikke dreide seg om Syrias president Assad. Det dreide seg om å svekke og ødelegge Syria. Det har vært så mye ødeleggelse – av sykehus, skoler, fabrikker, regjeringsinstitusjoner, alt mulig. Jeg forestiller meg at USA sier de sloss mot ledere og presidenter, men det er bare som et påskudd for å ødelegge stater. Saddam var ikke det egentlige målet – det var Irak. Det er det samme med Libya nå. USA fortalte alle at det dreide seg om Gaddafi. Det egentlige målet var å svekke arabisk krigsmakt, hvor enn den befant seg. Da USA invaderte Irak, hva var det første de gjorde? De oppløste hæren i landet.*

Shabaan representerer naturligvis den syriske regjeringen. Likevel kaller hun krigen en «krise» og velger ikke å problematisere regimets ansvar for dette – eller tallet på drepte av regjeringen eller opprørerne. Det hun har, er en meget klar og analytisk hjerne som kan formulere sammenhengende argumenter, uansett hvor uenig du er med henne. Dette viste hun gjennom forskningen sin, som en finner i arkivene til presidenten og utenriksdepartementet. Hun har skrevet en bemerkelsesverdig bok om fredsforhandlingene mellom tidligere president Hafez al-Assad (*far til nåværende president*) og Clinton – administrasjonen, hvor det fremgår at den gamle «løven i Damaskus», viser seg å være langt klokere enn det verden forestilte seg – og USAs bedrag og forræderi mye dypere enn det vi mistenkte den gangen. Hun snakker om ødeleggelsen av Iraks hærstyrker, tapene for Syrias hær, de massive selvmordsangrep mot Egyptiske tropper på Sinai og drapene på Libanesiske tropper i Tripolis. Og du lytter.

Nå er alle arabiske tropper målet – og formålet er å endre karakteren i den Arabisk-Israelske konflikten. Denne konflikten er mest vesentlig for alt som foregår i Midtøsten. Jeg sier ikke at en vil lykkes i denne taktikken. Jeg sier at det de angriper er arabisk militærmakt. Den egyptiske hæren er meget sterk. Det er en militærmakt som har til hensikt å forsvare landet sitt. Og så får den disse voldsomme angrepene i Sinai. Jeg mener at målet er å eliminere den trusselen som de arabiske styrkene representerer for frigjøringen av Gaza, Vestbredden og Golan og å gjøre Israels okkupasjon lettere og mindre kostbar. Det er en sentral dimensjon hvis en skal forstå årsaken til «den arabiske våren». Jeg kaller den for «den israelske våren».

Naturligvis er det ikke vanskelig å argumentere mot dette. Hvorfor skulle Vesten – regissøren til alle disse arabiske ulykkene – ønske å svekke den egyptiske hæren, som direkte eller gjennom stedfortredere beskytter Israel? Hvorfor skulle Vesten ønske at den nye irakiske hæren bli knust av IS? Hvorfor bomber vesten IS hvis de ønske å svekke den syriske hæren?

USA er sterkest i verden og de bruker makten med hensikt. Men hva er IS? Jeg opplever at de ikke kan fungere slik som nå, uten hjelp finansiell og politisk av ledere i andre land. Hvordan klarer de å selge oljen sin og slik få tak i penger? Syria har sanksjoner og kan ikke overføre penger via New York. Så hvordan får IS ordnet finansiering i så stor skala? La meg spørre deg om en sak. Da Mosul falt i hendene på IS gjorde USA ingenting. USA intervenerte først da Kurdistan ble truet – noe som betyr at USA støtter oppdelingen av Irak. Så USAs motstand mot IS er en politisk motstand med andre målsettinger. Det er interessant at det syriske folket i Kobane har vært mer suksessfulle i bekjempelsen av IS enn USA.

Hun ser skarpt på meg. Hun nevner ikke de vedvarende bombeangrepene fra USA mot IS rundt Kobane. Men hun vurderer de mørke sidene ved den organiserte hodekuttingen, kvinnen som ble steinet til døde i Idlib, den ekstraordinære propagandakampanjen som føres. «Denne propagandaen er utført av meget profesjonelle eksperter. Her er det profesjonell mediefolk involvert. Den er dirigert av profesjonelle. Og med en gang de som står bak IS har oppnådd sine mål, kan de kvitte seg med ekstremismen, ta av seg de svarte klærne og bli en «moderat» opposisjon.

Shaaban ler. Hun vet at dette er et smart bedrag – Midtøsten har vært proppfulle av skremmende «terrorist» - organisasjoner – PLO, Muslimske brorskap, Abu Nidal – som enten er blitt forvandlet til pusekatter eller har eliminert seg selv. Neste setning ventet jeg meg. Og forresten, hva er den «moderate» opposisjonen som en mener eksisterer her i Syria? Den «moderate» væpnete opposisjonen, kaller de den. Hvordan kan noen som er bevæpnet og retter et gevær mot hodet ditt være moderat? Våre væpnete styrker forsvarer befolkningen.

Jeg avbryter. Verden vil si at sivile har rett til å væpne seg hvis sivile blir drept av regjeringens styrker.

Ikke noe svar. Folket i Syria kjemper for deres president, sier hun, moralen er høy, ødeleggelsen som deres fiender har gjort, fra helsevesen til utdanningsinstitusjoner til arkeologisk verdensarv, er enorm. Og slik fortsetter det, det er unødvendig å si at president al-Assad reinvaskes.

Men så retter hun oppmerksomheten mot Saudi Arabia, de «rettroende» læreplanene i saudiske skoler, tradisjonen med å hodekappe kriminelle, støtten til Taliban. Dette er en kultur som er svært lik den IS dyrker. Så hvorfor ble IS skapt?

Men som arabisk nasjonalist ønsker Shabaan å gjenopprette de gamle Syces-Picot koloniale grensene mellom Syria og Irak som IS symbolsk har ødelagt?

Jeg håper den nye generasjonen av arabiske nasjonalister vil bryte disse grensene og således bidra til å skape en ny arabisk identitet, fremveksten av en annen virkelighet, og å bli en virkelig medspiller i internasjonal politikk. Jeg håper ikke unge arabere vil klamre seg til disse grensene. Hvorfor skal libanesere og syrere måtte stoppe ved grensene mens terrorister kan bevege seg fritt over dem? Som arabere skulle vi kunne sette oss ned sammen og tenke gjennom hvordan vi kan møte disse utfordringene. Det er en overordnet plan. Ja, jeg vet at folk sier at det er en konspirasjonsteori. Men det jeg sier er at konspirasjonen ikke lenger er en teori, det er en realitet vi må møte samlet.

Dette var en bit av slutten på en lang symfonikonsert, den brusende avslutningen mens den arabiske nasjonalismen gjenfødtes. Faktisk er det dette det syriske Ba`ath partiet egentlig skulle handle om. Shabaan fordømmer Tyrkia for «løgnene» og president Erdogans ønske om et nytt «Ottomansk militært hegemoni» i Midtøsten. Hun finner trøst i den letthet som sunni-flytninger fra Idlib og Aleppo har funnet seg til rette blant Alawitter og kristne rundt Lattaki og Tartous, selv om hun ikke på noe tidspunkt nevner disse gruppene med navn. Og hun snakker om det store antallet familier som har mistet noen kjære – ingen anklager i noen retning her – men så sier hun den ubestridelige sannheten:

Når du dreper noen i en familie, dreper du hele familien. Og dette er det egentlig ikke noe svar på.